

Pelastussuunnitelma

Suunnistuksen tuplasprinttikilpailu Jakomäessä 15.8.2026

Pihkaniskat

Hyväksytty 6.7.2026/Helsingin pelastuslaitos

Sisällys

1. SÄÄDÖSTAUSTA	2
2. TAPAHTUMAN TIEDOT	3
3. TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT JA TURVALLISUUSORGANISAATIO.....	5
4. TURVALLISUUSJÄRJESTELYT	6
4.1 Tapahtuman henkilömäärän mitoittaminen	6
4.2 Liikennejärjestelyt.....	6
4.3 Viestiliikenne	9
4.4 Järjestyksenvalvonta	9
4.5 Ensiapu	9
4.6 Alkusammutuskalusto	10
5. TAPAHTUMAN JÄRJESTELYT.....	11
5.1 Aluekartta	11
5.2 Nestekaasut ja vaaralliset kemikaalit.....	12
5.3 Sähkön käyttö	12
6. TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT JA NIIDEN HALLINTA.....	13
LIITE 1: Toiminta tulipalotilanteessa	16
LIITE 2: Sairauskohtaus tai tapaturma	17
LIITE 3: Järjestyshäiriöt	18
LIITE 4: Tuntomerkit varkaus- ja ryöstötilanteeseen	19
LIITE 5: Toiminta sään ääriolosuhteissa.....	21
LIITE 6: Toimintaohje kemikaalionnettomuudessa.....	22
LIITE 7: Toimintaohje vaaramerkin soidessa	23
LIITE 8: Toiminta sähkökatko ja vesivahinko tilanteissa.....	24
LIITE 9: Tarkastuslista	25
LIITE 10: Pelastussuunnitelmaan perehtyminen	26
LIITE 11: Telttakatokset.....	27
LIITE 12: Järjestyksenvalvojien perehdyttäminen.....	28
LIITE 13 Toimintaohje pysäköinnin toteuttamiseen	29

1. SÄÄDÖSTAUSTA

Yleisötilaisuuteen tulee laatia pelastussuunnitelma, kun tapahtuman järjestäjä arvioi paikalle yhtäaikaaisesti saapuvien ihmisten määräksi vähintään 200 henkilöä.

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on tiedostaa tapahtuman riskit ja vaarat sekä niiden ennaltaehkäisy. Riskienarvioinnin perusteella laaditaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt sekä ohjeet erilaisiin onnettomuus-/vaaratilanteisiin.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkamista.

Pelastussuunnitelman laatimisvelvollisuus perustuu Pelastuslain 379/2011 16§ ja Pelastusasetuksen 407/2011 2§ ja 3§.

Pelastusasetus 3 §

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettu yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1)** arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
- 2)** tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta tai
- 3)** tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Jos samaa yleisötilaisuutta tai tapahtumaa varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetyt suunnitelman sisältöä koskevat seikat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

2. TAPAHTUMAN TIEDOT

Tapahtuman nimi, luonne ja osallistujamäärä

Pihkaniskat ry järjestää kansallisen tuplasprintti-suunnistustapahtuman Helsingin Jakomäessä lauantaina 15.8.2026. Kilpailu toimii samalla vuoden 2027 SM-sprintin esikisana. Aamu- ja iltapäivän kilpailut ovat erillisiä kilpailuja.

Kilpailijoita on noin 300–400. Tilaisuuteen on vapaa pääsy ja yleisöä on pääasiassa kilpailijoiden huoltajat sekä joitain satunnaisia paikkakuntalaisia.

Tapahtuman aika, paikka

15.8.2026 klo 9–17
(valmistelu ja purku huomioiden noin klo 7–18)

Kilpailukeskuksena toimii Kankarepuiston peruskoulun piha-alue, Jakomäenpolku 6, 00770 Helsinki. Aamupäivän kilpailu käydään Alppikylässä, iltapäivän kilpailu koulun eteläpuolella.

Tapahtumapaikan erityispiirteet

Tapahtumapaikka ei sisällä varsinaisia erityispiirteitä. Liikennejärjestelyillä on vähäisiä vaikutuksia tilaisuuden järjestämispaikan läheisyyteen sekä kilpailualueille.

Suunnitelman kohdassa ”4.2 Liikennejärjestelyt” on kuvattu liikennejärjestelyjen toteutus tarkemmin.

Poliisille toimitetaan erillinen yleisötilaisuusilmoitus.

Tapahtuman järjestäjä

Suunnistusseura Pihkaniskat ry
Kilpailunjohtaja Timo Pietikäinen, p. 050 3544170

Tapahtuman vakuutukset

Suomen Suunnistusliitto on hankkinut yhteisen Tuplaturva -vakuutuksen sekä sopinut musiikin esittämisluvasta.

Molemmat ovat voimassa sekä suunnistusalueille, että liiton jäsenseuroille sekä niiden toimijoille.

Tuplaturva -vakuutus pitää sisällään talkoolaisten tapaturmavakuutuksen sekä toiminnan vastuuvakuutuksen.

Tarkemmat tiedot kummastakin asiasta löytyvät seuraavien linkkien kautta.

[**Tuplaturva-vakuutus**](#)
[**Musiikin esittämislupa**](#)

3. TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT JA TURVALLISUUSORGANISAATIO

Tapahtuman johtaja

Kilpailunjohtaja
Timo Pietikäinen
050 3544170
timo.pietikaenen@elisanet.fi

Turvallisuuspäällikkö

Hans Tuominen
050 3848490
hhjtuominen@gmail.com.

Turvallisuuspäällikön varahenkilö

Risto Niinimäki
040 3345066
risto.niinimaki@gmail.com

Pysäköinnistä vastaava

Tuomo Kuosmanen
050 5591642
tuomo.kuosmanen@gmail.com

Ensiavusta vastaava

Tiina Järvinen
044 0130445
tiinapauliina.jarvinen@gmail.com

Rakenteista (teltat/yms.) vastaava

Harry Perälä
0400 502964
harry.perala@gmail.com

Helsingin pelastuslaitoksen puhelinnumerot tapahtuman ohjaukseen ja neuvontaan liittyen:

Päivystävä palotarkastaja

puh. 09 310 31203, arkisin kello 9–11 ja 12–14
palotarkastaja.helsinki@pelastustoimi.fi, arkisin kello 9–15

4. TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

4.1 Tapahtuman henkilömäärän mitoittaminen

Tapahtuma järjestetään (raksita oikea ruutu tai ruudut)	Ulkotiloissa	Sisätiloissa
	X	X (wc:t ja EA)
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä	450	
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä	50	
Tapahtumatilan, yleisöteltan tai muun vastaavan rakennelman maksimihenkilömäärä	-	
Ulkotapahtuman laskennallinen maksimihenkilömäärä:	500	

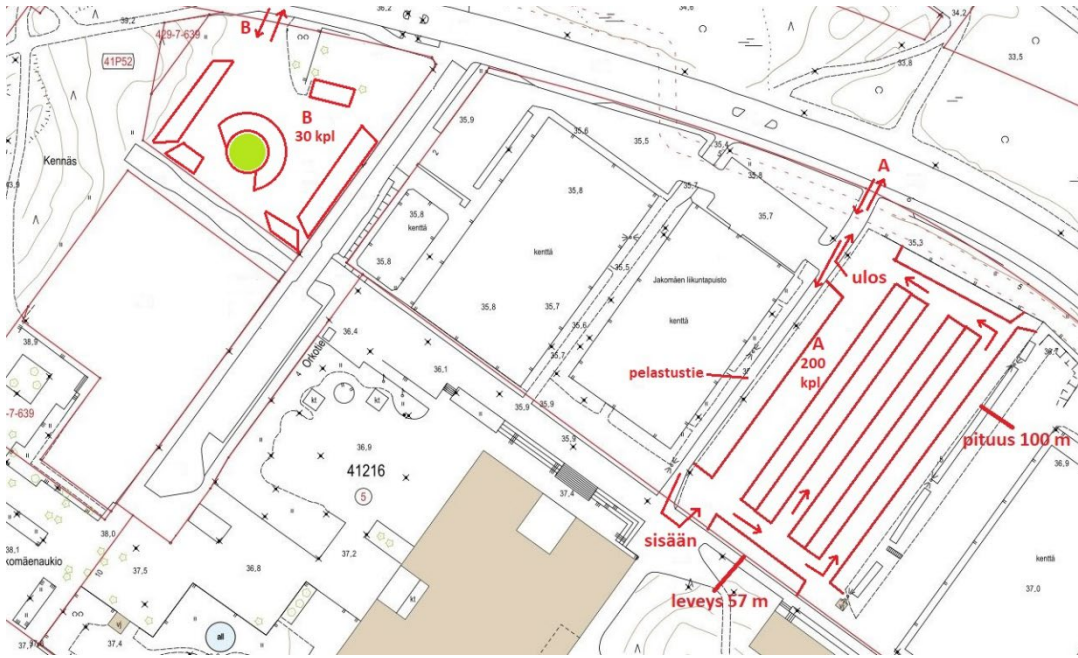
4.2 Liikennejärjestelyt

[Kilpailukutsussa](#) on erillinen info niille, jotka saapuvat paikalle julkisilla liikennevälineillä.

Tapahtumaan henkilöautoilla saapuvat toimitsijat ja kilpailijat ohjataan ennakko-ohjeistuksella ja opasteilla kolmeen vaihtoehtoiseen paikkaan: toimitsijat Kankarepuiston peruskoulun pysäköintialueelle sekä osallistujat pääasiassa Jakomäen liikuntapuiston hiekkakentälle (merkitty tunnuksella A kuvaan 1) ja tarvittaessa kentän täyttyessä Orkotien luoteispuolella sijaitsevalle sorapintaiselle alueelle. Liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi ennakko-ohjeistuksessa osoitetaan opastuksen alkupisteet. Suuremmille ajoneuvoille ei varata pysäköintitilaa. Tarkemmin pysäköintialueiden sijainnit ja ajoreitit selviävät liitteessä 14. Pysäköintiin varatuille alueille mahtuu yhteensä n. 230 osallistujien ja 25 toimitsijoiden henkilöautoa. Pysäköintialueille johtaville teille sijoitetaan väliaikaiset opasteet. Pelastustie ja poistumisreitit merkitään opastein.

Saapumisopasteet

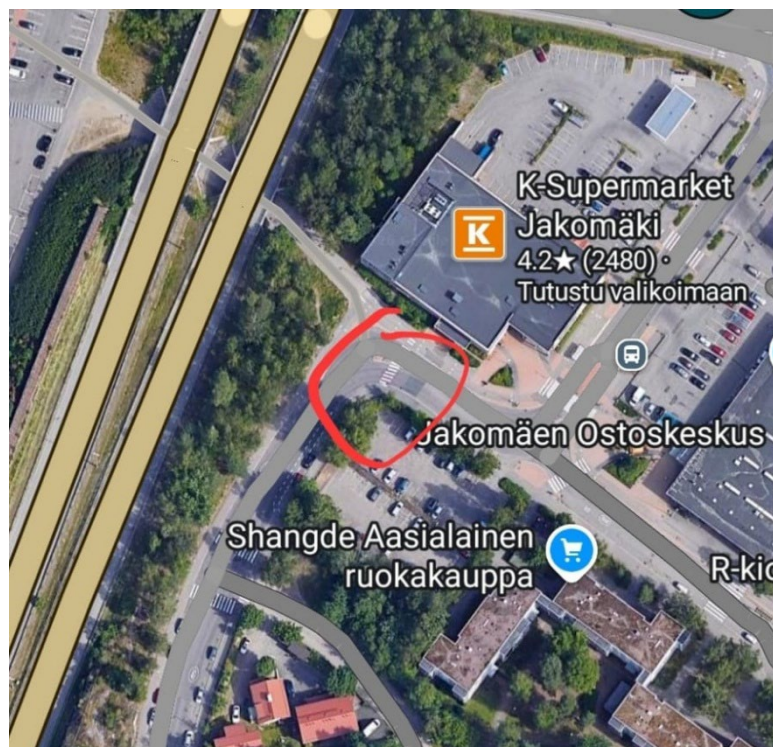
Lähestymisopasteet sijaitsevat Huokotien ja Somerikkotien varrella olevissa kiertoliittymissä: lännestä saapuville Tattariharjuntien ja Huokotien risteykseen, idästä saapuville Somerikkotien varrella olevassa kiertoliittymässä, pohjoisesta saapuville Kuussillantien ja Huokotien risteyksessä, etelästä saapuville Maratontien ja Somerikontien risteyksessä. Ajo pysäköinteihin on merkitty tunnuksilla A (varsinainen pysäköinti) ja B (varapysäköinti). Seuraavassa kuvassa (kuva 1) on esitetty opastus pysäköintiin.

Kuva 2. Pysäköintialueet: A varsinainen pysäköintialue ja B varapysäköintialue

Liikenteenohjaus suojatien ylityksessä

Kilpailualueella on yksi suojatienylitys, johon pyydetään lupa Helsingin kaupungilta sekä tehdään ilmoitus poliisille mahdolliseen liikenteen pysäyttämiseen ylityksen ajan. Liikenteenohjaajia on neljä, joista yksi seuraa kilpailijoiden saapumista tienylitykseen ilmoittaen siitä muille. Kaksi ohjaajaa ovat sijoittautuneet tien reunaan siten, että pystyvät tarvittaessa ja hyvissä ajoin pysäyttämään liikenteen molempiin suuntiin. Neljäs ohjaaja on ohjaamassa muita suojatielle tulevia.

4.3 Viestiliikenne

Turvallisuusorganisaation keskinäinen viestintä hoidetaan GSM-puhelimien avulla. Yleisölle tiedottamisessa ja tarvittaessa myös turvallisuusorganisaatiolle tiedottamisessa käytetään kilpailukeskuksen äänentoistolaitteita.

4.4 Järjestyksenvalvonta

Tapahtumassa on kolme järjestyksenvalvojakortin omaavaa koulutettua järjestyksenvalvojaa: Harry Perälä TU/2026/1951, Reijo Liimatainen TU/2025/16911 sekä Jesper Mehtälä TU/2023/7049. Järjestyksenvalvojat ovat paikalla koko tapahtuman ajan.

4.5 Ensiapu

Ensiavun vastuhenkilö: Tiina Järvinen, p. 044 0130445

Ea-henkilöstö

Yhteensä 3–4 EA-taitoista henkilöä, joista ainakin kaksi ovat lääkäreitä/sairaanhoidon ammattilaisia. Ensiapu järjestetään koulun tiloissa, lähellä ulko-ovea. Pelastustie ulottuu ulko-ovelle saakka.

Ensiapumateriaali:

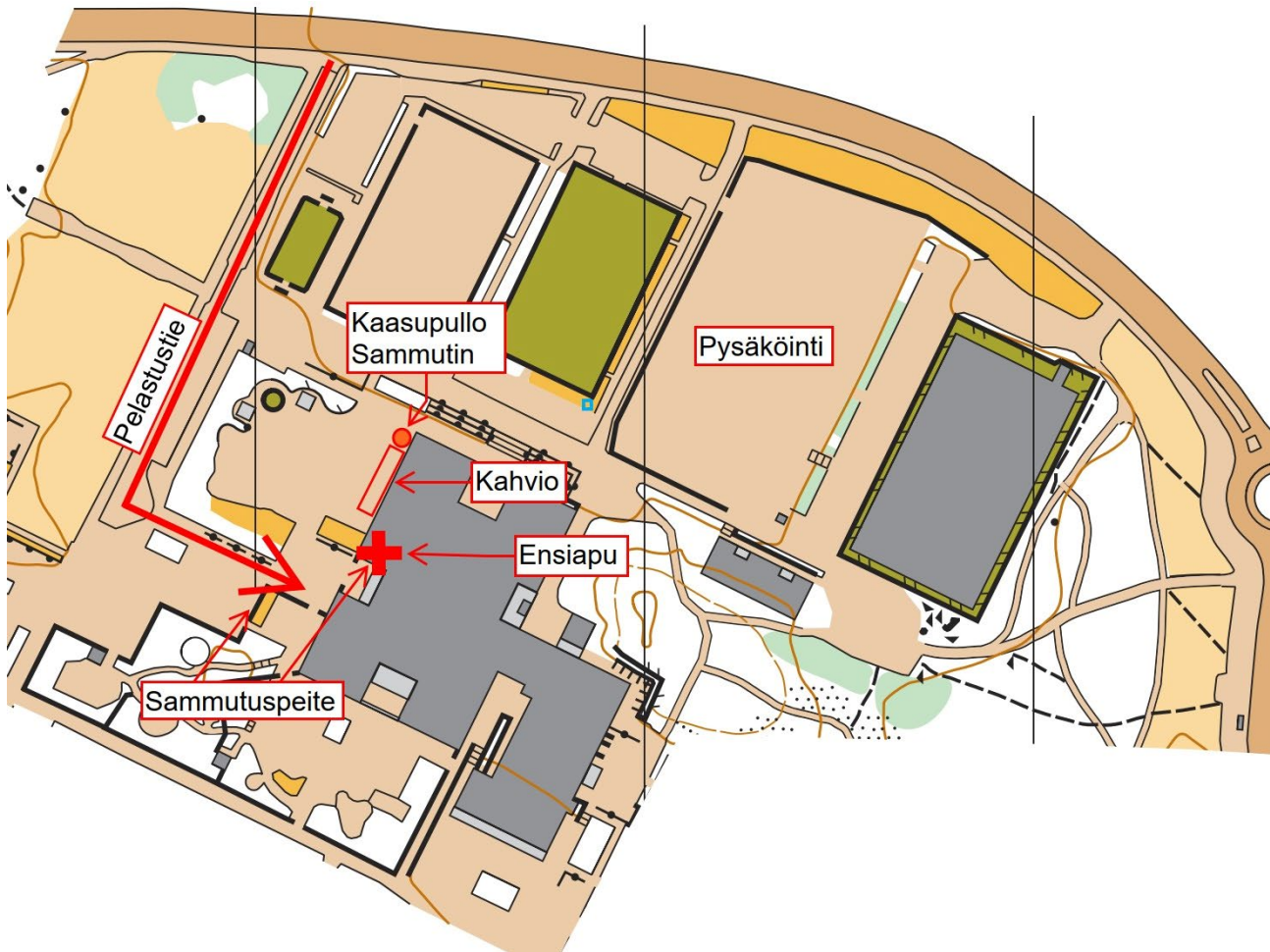
Ensiapumateriaali koostuu haavanhoitovälineistä, kylmäpakkauksista ja vammojen ensiapuun tarpeellisista sidoksista, teippauksista, tuista ja potilassuojista. Lääkevalikoimassa on käsikaupasta saatavia kipulääkkeitä ja antihistamiineja. Tarvikkeet sijoitetaan ensiaputilana toimivaan koulun huoneeseen. Koululla on defibrillaattori.

4.6 Alkusammutuskalusto

Laatu	Määrä (kpl)
Jauhesammutin (6 kg)	1 (koulun sisätiloissa toinen)
Nestesammutin (6 l)	-
Vaahtosammutin (6 l)	-
Hiilidioksidisammutin (co ₂ , 5 kg)	-
Pikapaloposti	-
Sammutuspeite	2

5. TAPAHTUMAN JÄRJESTELYT

5.1 Aluekartta

Suunnistajat ohjataan pysäköinnistä koulun pihalle, joka toimii kilpailukeskusalueena. WC:t ovat sisätiloissa, koulun aulassa. Ensiapu sijaitsee heti ulko-oven vieressä olevassa huoneessa. Pelastustie pidetään vapaana koko kilpailun aikana.

5.2 Nestekaasut ja vaaralliset kemikaalit

Käytössä olevan nestekaasun yhteenlaskettu määrä on 2 x 11 kg. Kaasupullo ja varapullo sijaitsevat kahvion/grillin vieressä. Tulospalvelun varavirtalähteenä mahdollisen sähkökatkoksen aikana käytetään pientä, salkkukokoista aggregaattia, johon varataan bensiiniä n. 5 l. Sammutin löytyy läheltä.

Vaarallisten kemikaalien osalta noudatetaan seuraavaa:

- tapahtuma-alueella säilytetään vain toiminnan harjoittamisen kannalta tarpeellinen määrä vaarallisia kemikaaleja (aggregaatin bensiini).
- vaarallisten kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita noudatetaan
- käyttöpaikan läheisyyteen sijoitetaan vähintään yksi 6 kg:n käsisammutin, joka on teholuokaltaan vähintään 34 A 183 BC sekä sammutuspeite

Nestekaasun osalta noudatetaan yllä olevien lisäksi seuraavaa:

- käytetään pääsääntöisesti 5-11 kg:n nestekaasupulloja: varsinainen ja yksi varapullo
- nestekaasulaitteet ovat CE-merkittyjä, nestekaasuletkut täyttävät niille asetetut määräykset
- nestekaasulaitteet ja -asennukset tarkastetaan ennen käyttöönottoa, erityisesti tarkastetaan nestekaasuletkujen liitokset (esim. saippualliuoksella), nestekaasuletkuun ei asenneta ilman sulkuja olevaa t-liitäntää
- laitteen soveltuvuus sisätiloissa käytettäväksi on varmistettu laitteen valmistajalta tai käyttöohjeista.

5.3 Sähkön käyttö

Sähköä tarvitaan koulun lähellä olevaan kahvilakatokseen sekä kilpailun tulos- ja kuulutusvaunuun, joka sijaitsee n. 30 metrin päästä koululta. Sähkö tuodaan koululta niin, että johdot suojataan kaapelikourulla sekä osan matkaan nippusiteillä kiinnitettynä aitaan.

Sähkön käytössä noudatetaan seuraavaa:

- Kulkureiteillä ja poistumisreiteillä olevat johdot on suojattu kaapelikouruilla, kumimatoilla, upottamalla maahan tai nostamalla ylös. Sähkö- ja muut johtovedot eivät saa haitata tai aiheuttaa vaaraa tapahtuma-alueen ulkopuolella kävely- tai pyöräliikenteelle. Mahdollisissa kaapeloinneissa on käytettävä heijastavaa materiaalia ja varoittavia liikennemerkkejä.
- Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja.
- Ulkona käytettävät sähkölaitteet ovat suojamaadoitettuja, suojaeristettyjä tai suojaännitteellä toimivia.

Tulospalvelun varavirtalähteenä käytetään mahdollisen sähkökatkoksen aikana pientä salkkukokoista aggregaattia, jonka käytössä noudatetaan seuraavaa:

- Aggregaatti on sijoitettu riittävän etäälle rakennuksista, rakenteista, liikenneväylistä ja yleisöalueesta.
- Aggregaatin käytössä noudatetaan Vaaralliset kemikaalit -kohdassa mainittuja turvallisuusjärjestelyitä.
- Aggregaatin läheisyyteen on sijoitettu vähintään 34 A 183 BC -teholuokan käsisammutin.

6. TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT JA NIIDEN HALLINTA

Tapahtuman henkilökunnan on tiedostettava, mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu. Henkilökunnan on kyettävä ehkäisemään onnettomuuksia ja toimimaan onnettomuustilanteissa pelastussuunnitelman ohjeiden mukaan.

	Tapaturma tai sairauskohtaus
Syyt	- <i>kompastuminen, kaatuminen, liukastuminen tai putoaminen muuassa tapahtuma-alueen lattian, maaston tai rakenteiden epätasaisuudesta johtuen</i> - <i>tilapäisen rakenteen kaatuminen tai sortuminen</i> - <i>viallinen sähkölaite tai -johto</i> - <i>nestekaasu</i> - <i>liikenne</i>
	Hallintamenetelmä
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	- <i>Etukäteiset ensiapu-, liikenteenohjaus- ja pelastussuunnitelmat, jotka perehdytetään ennen tilaisuuden alkua tapahtuman järjestämiseen liittyviin talkootehtäviinsä.</i>
Vastuut	<i>Tapahtuman järjestäjä ja turvallisuusorganisaatio, kukin vastuuhenkilö omasta vastuualueestaan vastaten.</i>

	Tulipalo
Syyt	- <i>viallinen sähkölaite tai -johto</i> - <i>ruuan valmistus</i> - <i>nestekaasu</i>
	Hallintamenetelmä
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	- <i>Ks. yhteys- ja vastuuhenkilöt dokumentin alusta.</i> - <i>Toinen sammutinpeite on tulospalvelu- ja kuulutusvaunun luona, toinen EA-pisteessä. Sammutin on kahvion reunalla, grillin vieressä.</i>

	Sään ääri-ilmiöt
Syyt	- Poikkeuksellisen lämmin tai kylmä ilma - Kova tuuli, myrsky, rankkasade, ukkonen, salamointi
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	Päätöksen kilpailutapahtuman turvallisuudesta, toiminnasta ja mahdollisesta keskeyttämisestä sään ääriolosuhteissa tekee kilpailunjohtaja ja tuomarineuvosto. Jos tapahtuman toteuttaminen turvallisesti ei ole mahdollista saman päivän aikana sääoloista johtuen, pyritään tapahtuman toteuttamiselle löytämään korvaaja ajankohta.
Vastuut	<i>Ks. edellä.</i>
	Häiriökäyttäytyminen
Syyt	- Aggressiivinen tai päihtynyt henkilö - Tapahtuman tuottama pettymys - Mielenilmaus tai muu tapahtuman kulkua ulkopuolelta häiritsev toiminta
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	- Kolme järjestyksenvalvojakortin omaavaa koulutettua järjestyksenvalvojaa.
Vastuut	<i>Ks. edellä.</i>
	Väentungos
Syyt	- tapahtumaan kohdistuva suuri kiinnostus - yhtäaikaaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä - tapahtuma-alueelle otetaan liikaa ihmisiä
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	- Alueella on paljon tilaa ja väentungoksen/ahtautumisen riski on hyvin pieni - Paikalle saapuvat ihmiset (=kilpailijat ja huoltajat) eivät saavu yhdellä kertaa suurena joukkona, eikä tapahtumaan ole odotettavissa suurta yleisömäärää.
Vastuut	<i>Ks. edellä.</i>

	Kaasuvaara
Syyt	- Myrkyllisen kemikaalivuoto maantiellä tai tehtaalla - Iso tulipalo lähistöllä
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	- Ohjataan ihmiset tarvittaessa alueen lähimpiin sisätiloihin, ensisijaisesti koulun tiloihin. sisälle.
Vastuut	Ks. edellä.
	Sähkökatko
Syyt	- Sähköverkossa häiriö - Talon sähköissä häiriö
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	- Huolehdimme, että käyttämämme laitteet ja johdot ovat ehjiä toimintakykyisiä
Vastuut	Ks. edellä.

LIITE 1: Toiminta tulipalotilanteessa

Yleinen toimintaohje tulipalotilanteessa on seuraava:

- **PELASTA** välittömässä vaarassa olevat.
Jos palokohteen ympärillä on ihmisiä, KÄSKE heitä siirtymään kauemmas.
- **SAMMUTA** palo heti, jos se on mahdollista.
Jos palo sammuu, varaudu uudelleen syttymiseen. Käytössä on käsisammuttimet ja sammutuspeitteet. Ilmoita sammutetusta palonalusta turvallisuuspäällikölle. Jos sammutettu palonalku aiheuttaa esim. savun hajun muodossa levottomuutta, annetaan tapahtumasta esim. seuraavanlainen kuulutus:

Arvoisa suunnistuskilpailun yleisö, turvallisuustiedote!

Tapahtuma-alueella oli pieni palonalku, joka saatiin nopeasti sammutettua. Palo aiheutti savun hajua, mutta tämä ei edellytä evakuoititoimenpiteitä. Tapahtuma voi jatkua. Kiitos.

- Jos palo ei sammu alkusammutuksella **RAJOITA** paloa siirtämällä palavaa materiaalia palokohteen läheisyydestä sekä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat (jos kyseessä pieni tila).
- **HÄLYTÄ** palokunta kohteeseen numerosta 112 ja informoi tilanteen etenemisestä tapahtuman turvallisuuspäällikköä.
- Yleisölle annetaan tarvittaessa seuraava kuulutus:

Arvoisa suunnistuskilpailun yleisö, turvallisuustiedote!

Tapahtuma-alueella on syttynyt pieni tulipalo, jota ollaan parhaillaan sammuttamassa. Turvallisuussyistä pyydämme teitä välittömästi poistumaan alueelta. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa annettuja ohjeita.

LIITE 2: Sairauskohtaus tai tapaturma

TOIMINTA SAIRASKOHTAUKSEN TAI TAPATURMAN SATTUESSA

Tilanteessa toimitaan seuraavasti:

- Sairauskohtauksen tai vakavan tapaturman havainnut aloittaa tarvittavat ensiaputoimet. Soitetaan 112:een. Huolehditaan ensiapuryhmän kutsumisesta (p. 044 0130445) ja opastamisesta tapahtumapaikalle. Ensiapuryhmä jatkaa aloitettuja ensiaputoimia.
- Ambulanssi ohjataan koulun etuovelle tai onnettomuuden tai sairauskohtauksen tapahtumapaikalle. Pelastustie pidetään vapaana koko tapahtuman ajan.

Lievemmät tapahtumat, kuten sairastumiset, päänsäryt, haavat, naarmut, yms. opastetaan ensiapupaikalle. Jos potilas ei pysty siirtymään omatoimisesti ensiapupisteeseen tai jos häntä ei pystytä siirtämään, ensiapuhenkilöstö menee potilaan luokse.

Tapahtumapaikalla päivystävä ensiapuryhmä:

Ensiapupiste on koulun etuoven läheisyydessä olevassa huoneessa. Ensiapuryhmän johtajana toimii Tiina Järvinen, p. 044 0130445.

LIITE 3: Järjestyshäiriöt

TOIMINTA JÄRJESTYSHÄIRIÖ-, VARKAUS-, ILKIVALTA- TAI UHKATILANTEESSA

- Toimintaohjeet: Älä mene uhkaavaan tilanteeseen yksin. Säilytä riittävä etäisyys uhkaavaan henkilöön. Puhu uhkaavalle henkilölle selkeästi, lyhyesti ja myönteisesti. Älä keskeytä, vähättele tai provosoidu vastauhkailuun. Pidä kädet näkyvissä ja vältä uhkaavan henkilön tuijottamista. Älä käänny uhkaavalle henkilölle selkääsi. Pyri rauhoittamaan tilanne.
- Tilanteesta ilmoitetaan järjestyksenvoimille, jotka toimivat tilanteessa tilanteen edellyttämällä tavalla. Tilannepaikkaa vahvennetaan tarvittaessa usealla järjestyksenvoimalla ja hälytetään poliisi.
- Häiriökäyttäytyjä ohjataan pois alueelta tai tarvittaessa hänen otetaan kiinni (kortilliset järjestyksenvoimat) odottamaan poliisin saapumista.
- Varastamisesta tai ilkeästä kiinni otetut siirretään järjestyksenvoimien toimesta koulun sisääntuloportille odottamaan poliisin saapumista. Pakoon/karkuun päässeistä varkaista tai ilkeän tekijöistä täytetään liitteessä 4 oleva kaavake, joka toimitetaan turvallisuuspäällikölle ja tarvittaessa poliisille.

Uhkatilanteet

- Pommiuhasta ilmoitetaan välittömästi tapahtuman turvallisuuspäällikölle ja poliisille, jotka tekevät päätöksen jatkotoimenpiteistä. Ilmoituksen vastaanottaja täyttää välittömästi liitteen 5 kohdat, joissa kysytään ilmoittajaan liittyviä tuntomerkkejä. Täytetty lomake toimitetaan turvallisuuspäällikölle ja edelleen poliisille.
- Jos alue pitää evakuoida, ilmoitetaan siitä sisäisten viestiyhteyksien kautta järjestäjäorganisaatioiden henkilöstölle. Poistuminen järjestetään, kuten tulipalotilanteessa. Yleisölle annetaan seuraava kuulutus:

Arvoisa suunnistuskilpailun yleisö, turvallisuustiedote!
Tapahtuma-alue joudutaan turvallisuussyistä välittömästi tyhjentämään.
Pyydämme teitä siirtymään välittömästi pois tapahtuma-alueelta. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa turvallisuushenkilöstön antamia ohjeita. Kiitos.

- Luvan tapahtuman jatkamiselle antaa poliisi.

LIITE 4: Tuntomerkit varkaus- ja ryöstötilanteeseen

Paina mieleesi ja kirjaa tuntomerkit

Sukupuoli	☐ Mies	☐ Nainen	Ikä	
	Pituus		Paino	
Vartalo	☐ Hoikka	☐ Tanakka	☐ Lihava	☐ Normaali
Ääni	☐ Korkea/ kimeä	☐ Matala	☐ Hiljainen	☐ Heikko
	☐ Selkeä	☐ Soperteleva	☐ Pehmeä	☐ Miellyttävä
Puhe	☐ Nopeaa	☐ Hidasta	☐ Huolellista	☐ Selvää
	☐ Kiroilevaa	☐ Änkyttävää	☐ Sopottavaa	☐ Vääristynyttä
Päähine	☐ Lippalakki	☐ Hattu	☐ Pipo	☐ Huivi
	☐ Muu, mikä ?			
Hiukset	☐ Pitkät	☐ Lyhyet	☐ Tummat	☐ Vaaleat
Parta /viikset	☐ Parta	☐ Viikset	☐ Pulisongit	
	Millaiset ?			
Silmät	☐ Siniset	☐ Ruskeat	☐ Muu, mikä?	
Kasvot				
Hampaat				
Takki /pusero				
Paita				
Solmio				
Kantamus				
Ase				
Housut				
Jalkineet				
Kädet				
Liikkuminen				
Kulkuneuvo			Rekisterinro	
Merkki/väri				

Poistumissuunta	
a	
Muut havainnot	
(vaatimukset,	
taustääänet...)	

Nimi

Pvm:

Klo:

LIITE 5: Toiminta sään ääriolosuhteissa

Päätöksen kilpailutapahtuman turvallisuudesta, toiminnasta ja mahdollisesta keskeyttämisestä sään ääriolosuhteissa tekee kilpailunjohtaja ja tuomarineuvosto. Jos tapahtuman toteuttaminen turvallisesti ei ole mahdollista saman päivän aikana sääoloista johtuen, pyritään tapahtuman toteuttamiselle löytämään korvaaja ajankohta.

Mikäli tehdään päätös antaa ennakkovaroitus yleisölle, tai yleisössä havaitaan levottomuutta säähän liittyen, tiedotetaan yleisöä seuraavalla ilmoituksella:

Arvoisa suunnistuskilpailun yleisö,
Olemme saaneet tiedot, että tapahtuma-alueelle olisi tulossa hieman tuulista ja myrskyisää säätä. Tarkkailemme säätä jatkuvasti ja ilmoitamme heti, mikäli alueelta tulee poistua. Kiitos huomiostanne!

Mikäli tehdään päätös evakuoinnista, annetaan seuraava kuulutus:

Arvoisa suunnistuskilpailun yleisö,
Olemme saaneet tiedon, että alueelle olisi jonkin ajan kuluttua tulossa todella huono sää jonka vuoksi joudumme turvallisuussyistä valitettavasti keskeyttämään tapahtuman ja siirtymään koulun aulatilaan tai autoihin odottelemaan sään paranemista. Toivotaan, että sää paranee, jotta päästään jatkamaan tapahtumaa. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa annettuja ohjeita.

LIITE 6: Toimintaohje kemikaalionnettomuudessa

Toimi näin:

Ulkona

1. Tarkasta tuulen suunta. Poistu kaasun alta sivutuuleen. Pyri sisälle.
2. Jos et pääse sisälle, pyri korkeampaan maastokohtaan. Vältä alavia paikkoja
3. Vältä hengästymistä liikkumalla rauhallisesti. Suojaa hengitystä esim. kostealla kankaalla.
4. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan.

Sisällä

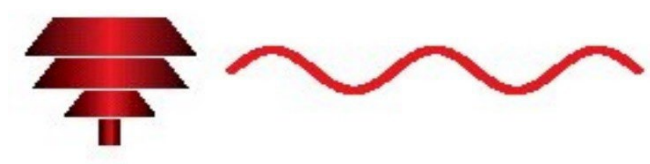
1. Pysäytä koneellinen ilmanvaihto. Sulje ja tiivistä ovet, ikkunat ja venttiilit.
2. Seuraa ohjeita radiosta, televisiosta tai Yle Uutisten nettisivuilta.
3. Vältä puhelimen käyttöä.
4. Hengitä kostean vaatteen läpi, jos kaasun haju tuntuu.
5. Pyri rakennuksen yläkerrokseen, vältä kellariin menoa.

VIRANOMAISET ILMOITTAVAT, KUN VAARA ON OHI!

LIITE 7: Toimintaohje vaaramerkin soidessa

YLEINEN VAARAMERKKI

Yhden minuutin pituinen **nouseva ja laskeva äänimerkki** tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

1. **Siirry** sisälle. Pysy sisällä.
2. **Sulje** ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
3. **Avaa** radio, televisio tai Ylen Uutisten nettisivut ja odota rauhallisesti ohjeita.
4. **Vältä** puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu.
5. **Älä** poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

VIRANOMAISET ILMOITTAVAT, KUN VAARA ON OHI!

Yhden minuutin pituinen tasainen äänimerkki kertoo vaaran olevan ohi.

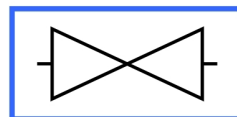
LIITE 8: Toiminta sähkökatko ja vesivahinko tilanteissa

TOIMINTA SÄHKÖKATKOTILANTEESSA

1. Pysy rauhallisena ja varmista, ettei katko johdu tulipalosta
2. Varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä
3. Katso onko katkon piirissä vain tämä rakennus vai myös muut lähitalot, odota hetki sähköjen palautumista
4. Jos katko vain ko. kiinteistössä, ota yhteys kiinteistöhuoltoon tai jos et saa kiinteistöhuoltoa kiinni, ota yhteys sähkölaitokselle.
5. Päätös tilojen sulkemisesta tehdään sähkölaitoksen tekemän kestoarvion perusteella. Tiedota henkilöstölle ja asiakkaille tilanteesta

TOIMINTA VESIVAHINKOTILANTEESSA

1. Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö
2. Pyri tyrehtyttämään vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku tai käyttämällä kangasta, teippiä tms. Ja kutsu putkimies arvioimaan tilanne.

3. Rajoita vesivahinkoja ohjaamalla vesi pois aroista kohteista (sähkölaitteet tms.) tai siirtämällä niitä kauemmaksi
4. Ilmoita tapahtuneesta isännöitsijälle.
5. Jos vuoto on erittäin runsasta, soita 112
6. Kun vuoto on saatu tyrehtymään, aloita jälkivahinkotoimet
7. Ilmoita vahingosta vakuutusyhtiölle

LIITE 9: Tarkastuslista

Asia	Vastuuhenkilö	Kuittaus
Alkusammutusvälineet: sijainnin ja käyttökelpoisuuden tarkistus		
Poistumistiet: kulkuväylien esteettömyys, tarvittaessa merkitseminen		
Pelastustiet: avoimuus (väh. 3,5 m)		
Kuulutus- ja tulospalvelulaitteisto: testaus		
Viestiliikenne: sisäisen viestiverkon testaus ja yhteystietojen tarkistus		
Toimintaohjeet: saatavuus/ ajantasaisuus (pelastussuunnitelma)		
Kahvilatelta: kiinnitysten tarkistus.		
Sähköturvallisuus: IP-suojatut sähkötarvikkeet, maadoitetut jatkojohdot ulkona, ajosillat tai kourut, aggregaatin testaus.		
Nestekaasu: 1 nestekaasupullo & varapullo, kaasulaitteiden letkujen ja liitosten tiiveys, letkun pituus max 1,2 m, käsisammutin kaasugrillin vieressä.		
Tupakkapaikka: kilpailukeskus on savuton, tupakointipaikka on koulun läheisyydessä.		

LIITE 10: Pelastussuunnitelmaan perehtyminen

[illegible]

LIITE 11: Telttakatokset

Tapahtuma-alueelle ei pystytetä seurateltoja. Kahvilamyyntiin pystytetään pieni 3x3 m telttakatos. Tapahtuman info toimii samassa yhteydessä.

- Telttakangas on vaikeasti syttyvää materiaalia (SL1, DIN4102 B1 tai vastaava).
- Teltassa on kokonaan yksi sivu avoin
- Teltan sijoituksessa on huomioitu myös pelastustiet sekä läheisten rakennusten poistumisreitit.
- Teltan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.
- Teltta on kiinnitetty tukevasti alustaansa valmistajan tai pätevän suunnittelijan ohjeen mukaisesti esimerkiksi betoni- tai vesipainoin.
- Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s teltojen kiinnitystä tehostetaan tai teltojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois teltojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä.

LIITE 12: Järjestyksenvalvojen perehdyttäminen

Asia	Kuittaus
Tutustuminen pelastussuunnitelmaan: Järjestyksenvalvojen kanssa käydään läpi pelastussuunnitelma ennen tapahtumaa. Pelastussuunnitelma lähetetään myös etukäteen tapahtuman vastuuhenkilöille sekä julkaistaan tapahtuman nettisivuilla.	
Oma rooli ja paikka tapahtuma-alueella: Mikä on kyseisen järjestyksenvalvojan rooli yleisötapahtuman aikana. Muistakaa kysyä rooli, jos se vähänkään mietityttää niin monesti, että varmasti sen tiedätte.	
Onnettomuus- ja häiriötilanteissa oma rooli: Lähimmän poistumistien avaaminen, avun ohjaaminen oikeaan paikkaan, yleisön ohjaaminen, kiinniotot yms.	
Avun hälyttäminen paikalle: Kenelle ilmoitetaan, kuka hälyttää. Suositellaan 112 Suomi sovelluksen lataamista puhelimiin.	
Viestiliikenne: Miten yhteydenotot toisiin toimivat tapahtuman aikana.	
Mitkä toimenpiteet pitää raportoida: Mistä ja millä tavalla.	
Onnettomuuksien ennaltaehkäisy: Jos havaitsee jonkin vaaraa aiheuttavan asian tai tilanteen, pitää pyrkiä omilla toimilla ennaltaehkäisemään onnettomuuden synty. Turvallisuusorganisaatio ilmoittaa, mihin näistä havainnoista tulee ilmoittaa.	
Jotain muuta mitä?	

LIITE 13 Toimintaohje pysäköinnin toteuttamiseen

Pysäköinnin ohjaajat saapuvat paikalle klo 8 alkaen ja asentavat opasteet suunnitelman mukaisesti kohtiin.

Kun osallistujia alkaa saapua paikalle, henkilöautot ohjataan pysäköintiin A. Huokotieltä pysäköintiin johtavan ajoväylän alkupäässä oleva toimitsija ohjaa ajoneuvot ajoväylää eteenpäin ja väylän päässä on vastaanottava toimitsija opastamassa liikenteen sisäänajoportista hiekkakentälle. Sisäänajoportin sisäpuolella oleva seuraava ohjaaja jakaa liikennettä tasaisesti kahteen jonoon aloittaen sisäänkäynnistä katsoen kauimmaisesta nurkasta niin että oikeanpuoleisen jonon ajoneuvot täyttävät kentän itä- ja etelälaitaa ja vasemmanpuoleisen jonon ajoneuvot pohjois- ja länsilaitaa. Kentän laidoilla on kaksi henkilöä, toinen oikeanpuoleista jonoa varten ja toinen vasemmanpuoleista.

Kun kentän laidat on täytetty ajoneuvoilla, sisäänajoportin sisäpuolella oleva ohjaaja alkaa ohjata jonot kentän keskellä oleviin paririveihin aloittaen vasemmanpuoleisesta. Vastaavasti kentän laidoilla olleet toimitsijat siirtyvät paririvin pohjoispäähän. Vasen jono ohjataan paririvin vasempaan riviin ja oikea jono oikeaan riviin siten että ajoneuvojen keulat tulevat vastakkain. Ensimmäisen paririvin täytyttyä aletaan täyttää oikeanpuoleista paririviä samalla periaatteella.

Mikäli koko hiekkakenttä tulisi täyteen ajoneuvoista, aletaan Huokotiellä ohjata ajoneuvot Orkotielle ja 4 toimitsijaa siirtyy ohjaamaan liikennettä sinne. Yksi henkilö ohjaa liikennettä Orkotien alkupäässä, toinen Orkotien loppupäästä sora-alueelle, kolmas sora-alueella sen mukaan mikä reuna alueesta on täytettävänä. Täyttäminen aloitetaan sisäänajosta katsottuna oikeasta reunasta vastapäivään täyttäen. Neljäs henkilö ohjaa ajoneuvot vierekkäin keula alueen reunaa kohti osoittaen.

Mikäli myös varapysäköintialue täyttyisi eikä varsinaisesta pysäköinnistä vapautuisi siihen mennessä paikkoja, ohjataan ajoneuvot pysäköimään omatoimisesti n. 150 m päähän Mätästielle, jonka länsireunassa pysäköinti on sallittu. Ohjaajat huolehtivat koko päivän ajan siitä, että osallistujat ajavat turvallisesti ja vahinkoa aiheuttamatta ohjaajien osoittamille paikoille.

Tapahtumapäivänä on kaksi kilpailua, joiden välissä on tauko. Ohjaajat ovat paikalla pysäköintialueilla koko tapahtuman ajan. Liikenteen määrä vaihtelee tapahtuman aikana hyvin paljon ja on vilkkaimmillaan aamupäivällä. Toinen vilkkaampi ajankohta liikenteen osalta on iltapäivällä, kun osallistujat alkavat poistua paikalta. Näiden välissä keskipäivän kummallakin puolen on odotettavissa jonkin verran liikennettä, kun osa osallistujasta käy kilpailujen välissä muualla tai osallistuu vain jompaankumpaan kilpailuun. Liikenteenohjaajat valvovat pysäköintiin käytettäviä alueita koko tapahtuman ajan.

Tapahtuman päätyttyä ja kaikkien osallistujien poistuttua alueelta opasteet ja osallistujilta mahdollisesti alueelle jääneet varusteet, roskat tms. poistetaan ohjaajien toimesta.